

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/196/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5109207370
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5109207370.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľov: 1/ B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. I. XXX/XX, S. nad Q., 2/ Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, S., 3/ F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. C. XXXX/X, S., 4/ F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. nad Q. XXX, 5/ D. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, všetci navrhovatelia právne zastúpení Mgr. Soňou Grošaftovou, advokátkou, so sídlom P. X, N., proti odporcom: 1/ Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX, O. A. P., 2/ F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX, O. A. P., 3/ P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X, N., 4/ F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, O. A. P., 5/ P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Q. XX, 6/ C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, O. A. P., 7/ P. Q., nar. XX.XX.R., bytom O. XXX, O. A. P., všetci odporcovia právne zastúpení JUDr. Stanislavom Záhumenským, advokátom, so sídlom C. O. XXXX, C., v konaní o určenie neplatnosti závetu, o odvolaní odporcov v rade 1/ až 7/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/47/2009-229 zo dňa 16.05.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľov v rade 1/ až 5/, aby súd určil, že závet poručiťky Y. F., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. nad Q. č. XXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, spísaný dňa 01.01.1978, je neplatný z a m i e t a .

Navrhovatelia v rade 1/ až 5/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť odporcom v rade 1/ až 7/ spoločne a nerozdielne trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.424,65 Eur a zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 99,50 Eur na účet právneho zástupcu odporcov JUDr. Stanislava Záhumenského, advokáta, so sídlom C. O. XXXX, C., v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd v konaní o určenie neplatnosti závetu rozhodol, že závet poručiťky Y. F., rod. P. je neplatný. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že z písomného znaleckého posudku č. 68/2012, vypracovaný znalkyňou PhDr. PaedDr. Erikou Strakovou, znalkyňou v odbore písomoznalectvo, odvetvie Ručné písmo - identifikácia pisateľa, mal okresný súd za preukázané, že podpis poručiťky Y. F., rod. P. nie je pravým podpisom poručiťky. Ďalej poukázal na ust. § 476a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), podľa ktorého vlastnoručný závet musí byť napísaný a podpísaný vlastnou rukou, inak je neplatný. Okresný súd vyhodnotil písomný znalecký posudok ohľadne pravosti podpisu tak, že napadnutý závet poručiťky Y. F., rod. P., napísaný dňa 01.01.1978 je neplatný, nakoľko podpis poručiťky na závete nie je pravým podpisom poručiťky, ako to vyplynulo zo znaleckého dokazovania. Papier, na ktorom je tento závet napísaný, obsahuje nánosy, vyhotovené pomocou farebnej grafitovej tuhy, pravdepodobne v snahe vzbudiť dojem starého papiera, ktorý starý papier však v zmysle odborného vyjadrenia nemá vykazovať znaky farebnosti, ale má vykazovať znaky zažltnutia.

Proti tomuto rozsudku sa prostredníctvom právneho zástupcu odvolali odporcovia. V odvolaní poukázali na tú skutočnosť, že prvostupňový súd fakticky rozhodol len na základe znaleckého posudku, vypracovaného znalkyňou PhDr. PaedDr. Erikou Strakovou, pričom samotný znalec v znaleckom posudku uviedol, že pre malý počet porovnávacích vzorky a chýbajúcej informácie o zdravotnej anamnéze poručiťky v čase vzniku závetu môže obmedziť jednoznačnosť záveru znaleckého dokazovania. Ďalej poukázali na to, že účastníkom konania o určenie neplatnosti závetu nebol C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, O. A. P.. Tento sa stal dedičom po P. Q., rod. F.. Z dôvodu, že nebol účastníkom konania, v prípade, že by rozsudkom procesného súdu nadobudol právoplatnosť, nebol by vo vzťahu k C. Q. záväzný. Závet by bol vo vzťahu k nemu naďalej platný. Dôvodili tým, že pre sporové občianske súdne konanie treba všetkých účastníkov konania o dedičstve považovať za nerozlučných spoločníkov podľa § 91 ods. 2 O.s.p., a to na oboch stranách s tým, že ak sa nezúčastnia sporu všetci nerozluční spoločníci, nemožno návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie. Z uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu a návrh navrhovateľov o určenie neplatnosti závetu zamietol.

Navrhovatelia sa písomne k podanému odvolaniu odporcov nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu zmenil v zmysle § 220 O. s. p., keďže nebol dôvod na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k názoru, že na vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, preto vyzval v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 91 ods. 1, 2 O. s. p. (č. I. 252 spisu). Odporcovia sa k možnému použitiu tohto ustanovenia písomne vyjadrili (navrhli citované ustanovenie aplikovať na danú vec) a navrhovatelia túto možnosť nevyužili.

Z obsahu základného spisu, ako aj z obsahu pripojeného spisu mal odvolací súd zistené, že uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 21D/1665/2005 zo dňa 15.10.2008 boli navrhovatelia odkázaní, aby do 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia podali na príslušný súd žalobu o určenie neplatnosti závetu poručiťky, ktorý mal byť zriadený 01.01.1978 a napísaný vlastnou rukou poručiťky. Z dôvodu, že zákonní dedičia vzniesli v dedičskom konaní námietku relatívnej neplatnosti závetu, okresný súd následne vydal vyššie uvedené rozhodnutie. Z predmetného dedičského spisu sp. zn. 21D/1665/2005 bolo zistené, že základné dedičské konanie určilo okruh dedičov. Z takto určeného okruhu dedičov po nebohej Y. F., rod. P. nie je účastníkom tohto konania C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. A. P..

Otázka vecnej legitímácie, a teda, aký má byť okruh účastníkov v prejednávanej veci, je daná hmotným právom. Pokiaľ je predmetom konania neplatnosť závetu, v období medzi nadobudnutím dedičstva (dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťky - § 460 OZ) a potvrdením nadobudnutia dedičstva (§ 482, § 483 OZ) sú z právnych úkonov, týkajúcich sa vecí z dedičstva povinní a oprávnení všetci dedičia poručiťky, ktorí dedičstvo neodmietli, spoločne a nerozdielne. Do právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom prejednaní dedičstva nie je isté, ako budú práva a povinnosti dedičov vo vzťahu k dedičstvu, resp. potencionalnému dedičstvu upravené. Dedičský podiel toho-ktorého dediča vyjadruje mieru, akou sa na spoločných právach a povinnostiach k veci patriacej do dedičstva podieľa.

Takýto vzťah dedičov, t.j. postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov sa prejavuje aj v sporoch s inými osobami, týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, lebo ide o také spoločné práva a povinnosti, že rozhodnutie v spore sa musí vzťahovať na všetkých dedičov (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/794/2008).

Okruh účastníkov konania v danom spore je tak určovaný ust. § 460 OZ s poukazom na ust. § 91 ods. 2 O. s. p. Preto možno dať za pravdu odvolateľom, že na daný prípad sa vzťahuje toto ustanovenie,

nakoľko z obsahu súdneho spisu je preukázané, že odporca (dedič po P. Q., rod. F.) C. Q., XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, O. A. P. nebol účastníkom konania o určenie neplatnosti závetu.

Pokiaľ v konaní o neplatnosť závetu, či už na strane navrhovateľov alebo odporcov nevystupujú všetci dedičia ako nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie. Rozhodnutie v spore o neplatnosť závetu sa musí vzťahovať na všetkých dedičov. Tým, že navrhovatelia neoznačili ako účastníka konania na strane odporcov dediča poručiťky C. Q., nar. XX.XX.XXXX, založili tým formálno-procesný nedostatok svojho návrhu, nedostatok vecnej legitímácie, pre ktorý musel byť ich návrh zamietnutý.

Rozhodnutie okresného súdu vo veci samej z vyššie uvedených dôvodov vykazuje znaky nesprávneho právneho posúdenia, a preto ho odvolací súd musel zmeniť.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 2 O. s. p. s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporcovia v rade 1/ až 7/ boli v odvolacom konaní, ako aj v prvostupňovom konaní úspešní, preto im patrí náhrada účelne vynaložených trov konania.

Pokiaľ ide o výšku trov odporcov, vznikli jednak z titulu zaplateného súdneho poplatku za odvolanie vo výške 99,50 Eur a z titulu trov právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia za úkony právnej služby, základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavuje 1/13-inu výpočtového základu, t.j. za rok 2009 sumu 53,49 Eur, za rok 2010 sumu 55,49 Eur, za rok 2013 sumu 60,07 Eur. Odporcom bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia za tieto úkony: prevzatie a príprava zastúpenia v sume 53,49 Eur, účasť na pojednávaní dňa 25.02.2010 suma 55,49 Eur, účasť na pojednávaní dňa 26.03.2013 suma 60,07 Eur, účasť na pojednávaní dňa 16.05.2013 suma 60,07 Eur, vyjadrenie k znaleckému posudku suma 60,07 Eur, spolu 5 úkonov vo výške 289,19 Eur. Vzhľadom na zastupovanie 7 účastníkov v zmysle ust. § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 % a vynásobí sa počtom účastníkov, t. j. $289,19/2 \times 7$ spolu predstavuje sumu 1.012,16 Eur. Za písomné podanie na súd - odvolanie zo dňa 18.07.2013, súdu doručené 22.07.2013 prináleží odmena 61,41 Eur, pričom vzhľadom na zastupovanie 7 účastníkov v zmysle ut. 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 % a vynásobí sa počtom účastníkov, t.j. $61,41/2 \times 7$ spolu 214,93 Eur.

V zmysle § 15 písm. a) a 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí právnomu zástupcovi paušálna suma za úkony právnej služby, a to za 1 úkon v roku 2010 vo výške 7,21 Eur, za 3 úkony v roku 2013 vo výške 7,81 x 3 spolu 23,43 Eur, 1 úkon za rok 2009 vo výške 6,95 Eur a 1 úkon za rok 2013 v súvislosti s podaním odvolania vo výške 7,81 Eur.

Ďalej odporcom patrí náhrada za stratu času v zmysle § 15 písm. b) a § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 1/60-iny výpočtového základu na rok 2010 vo výške 12,02 Eur, a to za 4 polhodiny v súvislosti s účasťou na pojednávaní dňa 25.02.2010, spolu 48,08 Eur, vo výške 1/60-iny výpočtového základu na rok 2013 výške 13,01 Eur, a to za 4 polhodiny v súvislosti s účasťou na pojednávaní dňa 26.03.2013 spolu 52,04 Eur a za 4 polhodiny v súvislosti s účasťou na pojednávaní dňa 16.5.2013 spolu 52,04 Eur.

Odvolací súd nepriznal právnomu zástupcovi odporcov náhradu za použitie motorového vozidla z toho dôvodu, že nepreukázal priložením príslušných dokladov osvedčujúcich použitie konkrétneho motorového vozidla.

Náhrada trov právneho zastúpenia spolu so zaplateným súdnym poplatkom tak predstavuje sumu 1.524,15 Eur, ktorú sumu sú navrhovatelia povinní zaplatiť odporcom spoločne a nerozdielne na účet ich právneho zástupcu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.